

Anno voor Sp!ts oktober 2008

Nederlands-Indië volgens Hans Goedkoop

Televisiepresentator en schrijver Hans Goedkoop zocht voor 'Cinema Beeld en Geluid' zijn favoriete filmbeelden uit de archieven van Beeld en Geluid. Hij vond een bijzondere film uit zijn eigen familiegeschiedenis.

Door Marjolein te Winkel

“Nederland verloor zijn wereldrijk in december 1948. Onder druk van de internationale gemeenschap vertrok het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger, het KNIL, uit de stad Djokja. Dit betekende het begin van het einde van Nederlands-Indië.

Op oude beelden zie je het vertrek van het KNIL uit Djokja. Een doodstille stad, waar de Nederlanders plaats moesten maken voor Soekarno. Aan de kant van de weg staat een officier. Hij saluëert naar de vertrekkende troepen. Als laatste vertrekt ook hij uit de stad. Deze officier, kolonel Van Langen, was mijn opa.

Dit beeld toont een historisch belangrijk moment, een stuk Grote Geschiedenis. En tegelijkertijd is het een heel persoonlijk, aangrijpend moment. Voor mijn opa betekende het verlies van Nederland-Indië het verlies van zijn land. Zijn familie woonde al generaties lang in Indië. Van een land met een tropisch klimaat, met prachtige huizen met verrukkelijke koele veranda's, met een paar man personeel, moest hij terug naar dat koude rotlandje.

Mijn opa zal de camera hebben gezien toen hij daar aan de kant van de weg stond. Het beeld krijgt daardoor een boodschap voor later, voor mij. Bewegend beeld is een tijdmachine. Je ziet de beelden en pats, je zit er in. En het mooie is: iedereen kan in archieven zoeken naar beelden van familie. Je gaat zitten, drukt op start en maakt een duik in het verleden.”